

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.586/2011/3.szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Frank Edit ügyvéd által képviselt felperesnek - Dr. Nádasdi Miklós ügyvéd által képviselt alperes ellen szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2011. június 21. napján kelt 9.G.40.049/2011/10. számú ítélete ellen a felperes 16., 17. és 19. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja**, a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 26.000.- (huszonhatezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az alperes üzemeltetésében áll a **(település neve, ingatlan címe)** szám alatt található **(üzlet neve)** elnevezésű üzlet. Az alperes 2009. március 17. napján írásban bejelentette a felperesnek, hogy 2009. április 1. napjától zeneszolgáltatás csak a hét két napján, pénteken és szombaton történik, egyebekben szünetel. A bejelentést 2010. január 20-án, március 31-én, július 12-én és október 22-én megismételte. A pénteki és szombati napoktól eltérő időpontokban tartott rendezvényekről egyedileg értesítette a felperest. A felperes a 2010. október 05. napján tartott ellenőrzés során az üzletben zenefelhasználást nem tapasztalt.

A felperes a 2009. október 01 - 2010. december 31-e közötti időszakra összesen 182.457,- Ft szerzői jogdíjat számlázott az alperesnek, amelyből az alperes mindösszesen 88.504,- Ft-ot egyenlített ki.

A felperes a különbözetként jelentkező 93.952,- Ft tőke és annak 2010. július 26.

napjától járó késedelmi kamata, valamint költségei megfizetése iránt fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet nyújtott be az alperessel szemben. Az alperes a fizetési meghagyást ellentmondással támadta meg arra hivatkozva, hogy a zeneszolgáltatást gazdasági okokból heti 2 napra korlátozta, erről a felperest tájékoztatta, és az érintett napokra vonatkozóan a szerzői jogdíjat megfizette.

A felperes a közjegyző Fmtv. 37. § (3) bekezdésén alapuló hiánypótlási felhívásának határidőben nem tett eleget, ezért az elsőfokú bíróság 9.G.40.373/2010/3. sz. végzésével a pert megszüntette, majd a felperes 5. sorszámú igazolási kérelmének helyt adott és a permegszüntető végzését hatályon kívül helyezte.

A perré alakult eljárásban a felperes keresetét változatlanul fenntartotta. Kereseti előadása szerint a felvett adatszolgáltatási lapon szereplő tájékoztatás ellenére az alperes a zenefelhasználásban bekövetkezett változás tényét, illetve a zeneszolgáltatás megszüntetését nem jelentette be. Véleménye szerint az a körülmény, hogy a közönség számára nyitva álló helyen zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz került elhelyezésre, vélelmet állít fel amellett, hogy azon zenefelhasználás történik, annak ellenőrzése, hogy az alperes csak a hét bizonyos napjain végez zenefelhasználást, nem várható el tőle.

Az alperes az ellentmondásban foglaltakat ellenkérelemként tartotta fenn. Előadta, hogy az üzlet területéről a felhasználással nem érintett időszakokban a zeneszolgáltatásra alkalmas eszközöket (tv, zenegép, táncgép) a hangfalak kivételével eltávolította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 93.952,- Ft tőkét, annak 2010. július 26. napjától járó késedelmi kamatát, valamint 20.000,- Ft perköltséget. Határozatának indokolása szerint a kiállított adatszolgáltatási lapok igazolják, hogy az ellenőrzés időpontjában zeneszolgáltatásra alkalmas eszközök voltak elhelyezve az alperesi üzletben. Álláspontja szerint az alperes bejelentése csak akkor lenne elfogadható, ha a zenefelhasználás szünetelésének időtartama alatt ezen eszközök eltávolításra kerültek volna, ezt azonban az alperes semmivel sem bizonyította. Erre tekintettel jogdíjfizetési kötelezettségét az állandó bírói gyakorlat szerint önmagában megalapozza, ha a nyilvánosság számára nyitva álló helyen zeneszolgáltatásra alkalmas technikai eszköz kerül elhelyezésre, figyelemmel arra is, hogy a felperestől nem várható el a zeneszolgáltatás szünetelésére vonatkozó alperesi bejelentés ellenőrzése.

Az alperes ítélet ellen benyújtott és többször kiegészített fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára

utasítását kérte. Támadta az elsőfokú bíróság felperes igazolási kérelemnek helyt adó határozatát is, kérte annak megváltoztatását és az igazolási kérelem elutasítását. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a felperes mulasztása kimentésére tett előadását. Hangsúlyozta, a felperes a fizetési meghagyásos eljárásban jogi képviselővel járt el, így a hiánypótlási felhívás teljesítését nem akadályozhatta, hogy a működése az év végén leállt. Az ítélet elleni fellebbezését illetően hangsúlyozta, hogy az Szjt. 25. § (4) bekezdése nem tartalmaz rendelkezést a zenefelhasználás megváltoztatására vonatkozó bejelentés formáját illetően. Nincs olyan rendelkezése sem a törvénynek, amely akadályozná a zeneszolgáltatás egyes napokra történő korlátozását. Hangsúlyozta, több alkalommal bejelentette, hogy csak hétvégén történik zeneszolgáltatás, az Szjt. 25. § (4) bekezdése pedig lehetőséget biztosít a felperesnek a bejelentés valóságtartalmának ellenőrzésére. Kiemelte, a jogdíjközlemény a díjfizetési kötelezettséget a zenefelhasználás nyilvánosságához való közvetítéséért írja elő, nem pedig a közvetítés lehetőségéért, vagyis azért, mert zeneeszköz található az üzlethelyiségben. Álláspontja szerint az adatszolgáltatási lap tájékoztatásra vonatkozó szövegrészből az a következtetés vonható le, hogy a felhasználót egyoldalú bejelentési kötelezettség terheli, amelyet a felperes köteles elfogadni, a bejelentés szerint számíthatótól eltérő összegű jogdíjfizetési kötelezettség csak abban az esetben merül fel, ha a bejelentésben szereplő adatok nem fedik a valóságot. Hangsúlyozta, hogy a felperes 2010. február 24. napján kelt levele igazolja a zenefelhasználás megváltoztatására vonatkozó bejelentésnek a megtörténtét, míg a bejelentésnek megfelelő korlátozott zenefelhasználás tényét alátámasztja, hogy a 2010. október 5-én tartott ellenőrzés során zene nem volt hallható. Hivatkozott arra, hogy az Szjt. fellebbezésében részletezett rendelkezései alkotmányellenesek, ezért indítványozta, hogy a bíróság kezdeményezze azok alkotmányellenességének megállapítását az Alkotmánybíróság előtt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **alapos**.

Az alperes fellebbezésében támadta az elsőfokú bíróság felperes igazolási kérelmének helyt adó döntését, ezért az ítéletábrának elsődlegesen ebben a kérdésben kellett állást foglalnia. A Pp. 110. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek csak az igazolási kérelmet elutasító végzés ellen van helye, az igazolási kérelemnek helyt adó határozat csak az ügy érdemében hozott határozat ellen benyújtott fellebbezésben támadható és csak akkor, ha a bíróság olyan igazolási kérelemnek adott helyt, amelyet érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani (Pp. 110. § (2) bekezdés). Ennek akkor van helye, ha az igazolást a törvény kizárja, vagy az igazolási kérelmet elkésetten terjesztették elő, továbbá, ha az igazolást kérő az

elmulasztott cselekményt a kérelem előterjesztésével együtt nem pótolja (Pp. 109. § (2) bekezdés). Az alperes a mulasztás kimentéséül előadottak bírósági mérlegelését támadta, erre alapítottnak azonban a fentiek szerint az igazolási kérelemnek helyt adó döntés nem támadható. Mindezekre figyelemmel az ítéletábrának nem volt lehetősége az elsőfokú bíróság igazolási kérelemnek helyt adó végzésének megváltoztatására és az igazolási kérelem elutasítására.

Megalapozottnak találta ugyanakkor az ítéletábra az ítélet érdemét érintő fellebbezési érvelést.

A perben nem volt vitatott a kereset jogalapja, nevezetesen az, hogy az alperes a nyilvános zenefelhasználásért az 1999. évi LXXVI. tv. (Szt.) 16. § (5) bekezdése és 24. § (3) bekezdése alapján szerzői jogdíj fizetésére köteles a 2009. október 01. - 2010. december 31. közötti időszakra, továbbá az sem, hogy a megelőző időszakra az alperes a teljes nyitvatartási idő figyelembevételével megállapított szerzői jogdíjat megfizette. A peradatok alapján megállapítható, hogy az alperes első alkalommal 2009. március 17-én bejelentette a felperesnek, hogy a vendéglátóhelyen 2009. április 01-től csak pénteken és szombaton történik zeneszolgáltatás. E bejelentését 2010. január 20-án, március 31-én, július 12-én és október 22-én kelt - a felperes által erre rendszeresített nyomtatványon - megismételte.

Az Szt. 25. §(4) bekezdése a felhasználó kötelezettségévé teszi a tervezett felhasználás és a már megkezdett felhasználás megváltoztatásának a bejelentését. E jogszabályi rendelkezés nem vonatkoztatható kizárólag a jogdíjfizetési kötelezettséget megalapozó felhasználás megkezdésére, vagy a magasabb összegű jogdíjfizetési kötelezettséget eredményező felhasználás megváltoztatásának a bejelentésére, nem zárja el a felhasználót attól, hogy bejelentse a felhasználás megszüntetését, vagy annak korlátozását. Ez összhangban van azzal, hogy az egy-egy időszakra fizetendő jogdíj összege a felperesi díjközlemény szerint napidíj alapján kerül kiszámításra. Ebből következően nincs jogszabályi akadálya annak, hogy az üzemeltető bejelentse, csak a hét meghatározott napjain szolgáltat zenét, és ennek megfelelően szerzői jogdíjat is csak a felhasználással érintett napokra kell fizetnie. Helytállóan hivatkozik az alperes arra, hogy a felperesnek jogszabályban biztosított lehetősége (Szt. 25. §(4) bekezdés) a felhasználás ellenőrzése, az ellenőrzési jog mikénti gyakorlása a felperes érdekkörébe eső körülmény, ezért indifferens az ezzel kapcsolatos felperesi érvelés. Az ellenőrzés lebonyolításával kapcsolatos gazdasági, vagy technikai nehézségek önmagában nem alapozhatják meg az adott felhasználó jogdíjfizetési kötelezettségét, figyelemmel arra is, hogy a felhasználás megváltoztatására vonatkozó bejelentés valótlansága nem vélelmezhető.

Tény, hogy a perbeli esetben az alperes a zenefelhasználás pénteki és szombati napokra történő korlátozását bejelentette, s a felperes által sem vitatottan az e napokon túli eseti zeneszolgáltatást (rendezvények) egyedileg ugyancsak írásban előre jelezte. Tény

továbbá az is, hogy a perrel érintett időszakban 2010. október 05. napján tartott ellenőrzésen a felperes ellenőre zenefelhasználást nem tapasztalt, az ellenőrzés tehát a bejelentés tartalmát nem cáfolta. A bírói gyakorlat (BH. 1992/98.) által felállított, az elsőfokú bíróság ítéletében is hivatkozott vélelem, miszerint zeneszolgáltatásra alkalmas készüléknek a közönség számára nyitva álló üzlethelyiségben történő elhelyezése az ellenkező bizonyításáig önmagában alkalmas a zeneszolgáltatás tényének igazolására, a perbelitől eltérő tényállásra vonatkozik (a fél a jogdíjfizetési kötelezettségének tényét is vitatta, illetve a felperesi ellenőrzés igazolta a fél bejelentésének valótanságát). A perbeli esetben ezzel szemben az állapítható meg, hogy az alperes részéről a zenefelhasználás a bejelentésében foglalt időtartamban történik, ezért jogdíjfizetési kötelezettsége is ennek megfelelően állapítható meg.

Miután - a fentiekben részletezettek szerint - a zenefelhasználás nem csak folyamatos lehet, a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az alperes valótlan tartalmú bejelentést tett a zeneszolgáltatás időpontjaira vonatkozóan. E bizonyítás kötelezettségének azonban a felperes nem tett eleget. A 2010. október 10. napján tartott helyszíni ellenőrzés a bejelentés valóságtartalmát nem cáfolta, s önmagában az, hogy az alperes a zeneszolgáltatásra alkalmas eszközöket nem, vagy nem teljes körűen távolította el az üzlethelyiségből a zeneszolgáltatással érintett napokat követően, a bejelentésben jelzett napokon túli zenefelhasználás tényének igazolására nem alkalmas.

A felperes nem vitatta, miszerint az alperes a bejelentéseiben szereplő szerzői jogdíjat megfizette, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

Az alperes az elsőfokú eljárásban személyesen járt el, ezért ott költsége nem merült fel, míg a másodfokú eljárásban a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla a felperest az alperes - jogi képviselőjével felmerült, a csatolt megbízási szerződés szerint megállapított ügyvédi munkadíjat (32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés) és 10.000.- Ft lerótt fellebbezési eljárási illetéket magában foglaló - másodfokú perköltségének a megfizetésére.

Szeged, 2012. január 11.

Dr. Szeghő Katalin sk. Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Kasza Ferenc sk.
táblabíró